

BRÁNA

*Časopis sboru Českobratrské církve evangelické v Praze -
Braníku*

číslo 4/2002

OZNÁMENÍ

Pravidelný sborový program

BOHOSLUŽBY: neděle 9,30

před bohoslužbami od 8,30 modlitební chvíle

každou první neděli v měsíci jsou rodinné služby Boží

Konfirmační cvičení: v neděli po bohoslužbách

DOROST: úterý 17

BIBLICKÁ HODINA: středa 18

Biblická hodina pro matky s dětmi: byla zrušena

BIBLICKÁ VÝCHOVA DĚTÍ: čtvrtek 16

Skupinka mládeže: pátek 17

úřední hodiny br. faráře:

pondělí a pátek 10 - 11,30

středa 17 - 18

Kontakty na sbor

Adresa: Sbor Českobratrské církve evangelické

Modřanská 118, 147 00 Praha 4 - Braník

Telefon: 44 46 10 37

Internet: <http://branik.evangnet.cz>

Bankovní spojení: Poštovní spořitelna, úč. 135027438/0300

Tiráž

BRÁNA

pro členy a příznivce sboru ČCE Praha - Braník

vychází jednou měsíčně (kromě prázdnin)

Vedoucí redaktorka: Růžena Černá

Redakční rada: Jarmila Čierná, Aleš Drápal, Pavel Řičan, Miša Bedrníková

Výkonná redakce: Růžena Černá, Magda Holá

*Uzávěrka v neděli před druhým pondělím v měsíci (schůze staršovstva).
Příspěvky odevzdejte redakci nebo vhod'te do schránky v předsíni kostela.*

[Převod do HTML: [Michal Jungmann](#), [Michal Mazný](#) .]

ÚVOD

V Boží dlani

Jsou chvíle únavy, smutku a úzkostného neklidu, kdy se převalujeme na lůžku a spánek nepřichází. Křesťan hledá pomoc v modlitbě. Někdy může přijít vhod následující návod k "modlitbě tělem".

Možno ležet na zádech, ale dobrá je i poloha, kterou zaujímá plod v mateřském lůnu. Představíme si motiv, který už mnoho výtvarníků použilo k vyjádření Boží ochrany: obrovská dlaň, v níž klidně spí malé dítě. To dítě jsem já. Předsta vuji si, že na té dlani opravdu fyzicky spočívám. Pociťuji jak na té dlani spočívají jednotlivé části mého těla. Hodně pomalu říkám v duchu slova " v Boží dlani" nebo "jsem Tvůj" nebo jen "Díky". Tato slova mohu sladit s dechem, řeknu je při každém vý dechu jednou nebo víckrát (a vý- dech může být delší než vdech).

Návod je použitelný i během dne, kdy nemáme mnoho času. V takovém případě natáhnu "minutku" třeba na čtvrt hodiny, abych se mohl docela uvolnit a nemusel hlídat čas.

(komentář k obrázku dítěte v dlani: *Ty jsi můj Bůh, Ty znáš mou budoucnost, není, kdo by mne vytrhl z Tvé ruky.*)

Pavel Říčan: Meditace

O ČEM JEDNALO STARŠOVSTVO V DUBNU

Zápis ze 626. schůze staršovstva,

konané dne **8. dubna 2002**

Přítomni: bratři a sestry Rejchrt, Novotný, Černá, Černý, Čierná, Kučera, Kučerová, Wurst, Žilka, Žilková, Horálek

1. Kontrola zápisu z březnové schůze staršovstva - bez připomínek

Na opravu střechy se zatím nepodařilo sehnat dodavatele.

2. Finanční záležitosti

- Bratr kurátor informoval, že byla vypracována účetní závěrka a podáno daňové priznání

- Zd. Kučerová přečetla pokladní zprávu za březen - bez připomínek. účelová sbírka na tisk činila 3 410 Kč, sbírka na Hlavní dar lásky 7 470 Kč
- Sbor ve Hvozdnici žádá o půjčku na stavební úpravy. Půjčená částka bude vrácena do konce roku. Staršovstvo souhlasí s poskytnutím půjčky ve výši 20 000 Kč. Pokud bude třeba, je možno půjčenou částku zvýšit.
- Staršovstvo souhlasí s poskytnutím daru Kč 2 000 romskému sboru AS v Brně na úhradu cestovních výloh účastníků Romské křesťanské konference, která se uskuteční 25. května v Brně.

3. Došlo rozhodnutí stavebního odboru o zahájení řízení o odstranění nepovolené přístavby v sousedství fary. Vznese námitku proti parkovišti v těsném sousedství našeho pozemku a rozsahu přístavby.

4. Informace o životních výročích členů sboru, rozhovor o návštěvách.

5. Sbor dal souhlas k umístění sídla YMCA Braník na adrese sboru, tj. Modřanská 118 (pro registraci na Ministerstvu vnitra).

6. Informace a zprávy, které došly ze synodní rady:

- a) Synodní rada žádá, abychom se v příštím roce postarali o 2 - 3 zástupce Skotské církve, kteří přijedou do ČR 17.-25.3.2003. Je třeba zajistit anglicky mluvícího průvodce, program, ubytování a stravu - dáme do ohlášek.
- b) SR předáme adresy ordinovaných presbyterů z našeho sboru (pokud budou ochotni dále působit jako kazatelé).
- c) Byly vydány nové pamětní listy - objednáme 30 kusů Pamětního listu o křtu a 40 kusů Pamětního listu o konfirmaci.
- d) Skupina senátorů podala stížnost k Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení paragrafů nového "Zákona o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů", které odporují Listině základních práv a svobod a dalších úmluv. Hledáme způsob jak se připojit.
- e) Možnost česko - německé výměny pro mládež - dáme na nástěnku.

7. J. Čierná přinesla knížečku "Pouliční průvodce a kalendář" vydanou Nových prostorem. Je v ní seznam zachytných míst pro bezdomovce. Knížka bude na nástěnce. Pokud přijdou nějakí žadatelé o pomoc do našeho kostela, je možno jim vyhledat příslušnou adresu a telefon.

8. R. Černá informovala o vzniku skupinky dříve narozených, která se schází nepravidelně v pondělí v domácnostech. Skupinka je otevřená i dalším zájemcům (pokud to kapacita pokoje dovolí).

9. Na žádost členů staršovstva, kteří se v červnu zúčastní společného zájezdu, bude poslední schůze staršovstva před prázdninami posunuta na třetí pondělí v měsíci , tj. 17. 6.

Zapsala: R. Černá

ZE ŽIVOTA SBORU

Pokřtěni byli:

- 17. března 2002 **Šimon Ježek** (nar. 2001)
- 7. dubna 2002 **Marie Sukdoláková** (nar. 1956)
- Anna Hrubá** (nar. 1989)

Branický komorní soubor

Členové Branického komorního souboru měli před velikonočními svátky napilno. V pátek 22. března zajeli již tradičně až ke Karlovým Varům a vystoupili v chrámu sv. Jana Křtitele ve Stebně, ve středu 27. března posloužili svou hudbou v domovském sboru v Braníku ke ztišení a soustředění se před největším křesťanským svátkem.

Vzpomínka na Stebno

Adéla Pospíšilová

Do Stebna jsme v pátek jeli
čtver nástrojů sebou měli

Ve třinácti jsme se sešli
do dvou aut se všichni vešli

U pumpy jsme zastavili
kde jsme kávu a čaj pili

Kostel vítal loučemi nás
v ten předvelikonoční čas

Stupňů tam bylo moc málo
ale co se náhle stalo:

Při zpívání teplo bylo
takže se to vyřešilo

Pak jsme měli velký úspěch
domů jsme však měli naspěch

Dostávali jsme perníčky
a též linecké zajíčky

Máma musela do práce
Bára zazpívala krátce

Pak jsme do hospody jeli
kde jsme skvělé jídlo měli

Pan ředitel nás rozvážel
a velikou práci s námi měl

To proto, že Pán s námi byl
tak každý z nás se veselil.

(dvanáctiletá Adélka je nejmladším členem Branického komorního souboru)

Představujeme Vám

Neznáte-li manžele **Holých**, dívejte se vysoko. Doplnující poznávací znamení: v jejich blízkosti se často vyskytují dvě dospívající děvčata. Ony jsou vlastně sestry tři, ale ta třetí je už plně integrovaná do mládežnické sestavy sedávající na severní straně.

Ti, kdo byli na sborové rodinné dovolené, už něco z následujících informací, které Jirka a Lída našemu časopisu laskavě poskytli, znají. Ale snad i pro ně bude následující rozhovor zajímavý.

Brána: Nejprve bych rád vyjasnil jednu věc. Jaké je tvoje úřední křestní jméno Lído? Je to Ludmila? Nebo něco jiného?

Lída: Lída mám i na rodném listě. Mám s tím potíže celý život, protože lidé i úřady mi pořád píšou Ludmila. Jenže tatínek byl ateista a Ludmilu nechtěl, protože byla svatá. Tak přemluvil matrikářku, aby zapsala Lídu.

Brána: A co Ty Jirko? Máš na rodném listě napsáno Jirka nebo Jiří?

Jirka (směje se): Já jsem byl normálně pokřtěn jako Jiří v evangelickém kostele v Hodslavicích, v Palackého rodné vesnici. Tam byla evangelická většina a rodiče pocházeli ze starých evangelických rodů. Jeden z mých prapraprapradědeků spolu s dědečkem Palackého přivedli ze Slovenska po tolerančním patentu prvního kazatele sboru. Jenže s ním nebyli spokojeni a tak došlo k tomu, že šestnáctiletého Jiřího Palackého vyslali na krátký kurs, aby se po návratu stal ve své rodné vsi učitelem a v neděli kazatelem. Známy František Palacký je jeho synem.

Moji rodiče ovšem byli také ateisté a ke křtu mě nesla babička - rodiče to věděli a tolerovali to, třebaže sami velice brzo vstoupili do komunistické strany.

Lída: U nás to bylo zase jinak - maminka byla vychovávána v přísně katolické rodině (řekla bych až "echt" katolické) a její rodiče měli k režimu odmítavý vztah. Koneckonců jim také sebrali zahradnictví, ve kterém pak pracovali jako zaměstnanci. Muselo to pro ně být zvláštní, když tatínek přišel žádat o ruku jejich dcery v uniformně milicionáře. Oni si ovšem prosadili, že svatba byla v kostele. Pro tatínka to nebylo úplně jednoduché, protože v době svatby už byl vojákem z povolání.

Jirka: Shodou okolností byl mým velitelem na vojenské katedře, když jsem studoval filosofickou fakultu.

Lída: Když jsme se seznámili, netušili jsme to. Pak došlo k svatbě a Jirkovi kamarádi byli v šoku.

Jirka: Já jsem totiž s tou vojenskou přípravou měl veliké problémy. Propadal jsem u všech zkoušek a jen o vlásek mě minula nutnost jít na vojnu na dva roky.

Brána: A jak na svatbu reagoval pan otec?

Lída: No, vzpomněl si. Říkal: "Holý, Holý - ten byl ve všem nejhorší. Ale dobře běhal, on byl nějaký sportovec."

Brána: Jirko, a setkával jsi se s křesťanstvím v dětství? Měl Tvůj dětský křest nějaké pokračování?

Jirka: Do kostela jsem nechodil. Ale babička se mi snažila jakési základy vštípit. Pamatuji si, že jsme si spolu četli v bibli. Rodiče tomu nebránili, ale když jsme se přestěhovali do Prahy, tak už to nepokračovalo.

Brána: A co bylo tou událostí ve Vašem životě, která Vás nějak zastavila a přivedla na cestu víry?

Jirka: Jakmile jsem se začal zabývat literaturou, tak to k tomu směřovalo. Není žádný okamžik, který bych mohl označit za obrat. Postupně to dozrávalo. Léta jsme do kostela nechodili. Pak jsme začali chodit ke katolíkům.

Lída: Nakonec ale Jirka řekl - když do kostela, tak do evangelického, a do Braníka.

Jirka: Značnou roli také hrálo, že jsme měli spoustu křesťanských známých.

Lída: Třeba mou sestru Helenu. Ta se po hádkách s otcem vdávala v kostele. Měla na mne velký vliv. Vnímala jsem, jak víra dává jejímu životu řád, který mi chyběl. Cítila jsem jasně potřebu spirituality, ale současně jsem křesťanství vnímala jako jednu z možností - buddhismus, hinduismus nebo jóga byly pro mne rovnocenné alternativy. Těchto náboženství si stále vážím. Ale cítila jsem potřeba někde zakotvit. Z praktického hlediska je velice důležité, zda člověk někam patří. I z ohledu na děti.

Brána: Jirko, rád bych více rozuměl tomu, jak vidíš to propojení literatury a křesťanství. A kde je vůbec ta chvíle, kdy se čtenář - a čtenářů je nás spousta - dostane na dráhu literárního vědce?

Jirka: Od dvanácti, třinácti let jsem byl rozhodnut se zabývat literaturou. Když člověk chce literaturu vykládat, tak se neobejde bez bible a bez znalosti křesťanství. To platí v literatuře ještě více než v historii. Přijdete na to, že umění má nějaký přesah. Tomu transcendentnímu se v umění prostě nemůžete vyhnout. Každý dobrý autor si klade nakonec podobné otázky jako křesťanství, byť jinak. Smysl existence, opravdovost, význam oběti.

Moji rodiče byli reformní marxisté, což nezůstalo bez vlivu na to, čemu jsem byl otevřený. Hodně mě ovlivnil Machovec svou knížkou "Ježíš pro ateisty". To byl původní název, který byl pak změněn na "Ježíš pro moderního člověka". Vyšlo to v osmi jazycích, ale u nás až v devadesátých letech. Před tím se to šířilo samizdatem.

Lída: Machovec ve své knížce záměrně odhlíží od otázky, zda byl Ježíš Boží Syn, a zamýšlí se nad jeho učením z hlediska toho učení samého a ukazuje, jak obrovský význam to má pro současnost. Pro hodně lidí byla jeho kniha událostí. Přepsali jsme ji a vydali jsme si ji pro sebe.

Pro mě mělo také velký význam, že se přihlašujeme k nějaké tradici. Vidíš kapličku a najednou si promítneš, co to všechno znamená a znamenalo. Stáváš se součástí mohutného proudu prýstícího v minulosti. Když jsem uvěřila, tak mi připadalo, jako bych se napojila na životy těch lidí přede mnou.

Jirka: Určitý vliv na nás také mělo, že bylo tolik křesťanů mezi politickou opozicí. Někdy si říkáme, co se stalo třeba s takovým Honzou Litomiským. Podepsat Chartu a žít někde na vesnici, to vyžadovalo daleko větší odvalu, než když člověk bydlel v Praze. Setkali jsme se jednou u Šenkýřů, kteří dělali domovníky na evangelické fakultě v Jirchářích, a udělal na mě velký dojem. Nebo třeba Hejránek - ten měl obrovský význam a velkou autoritu.

Lída: Pro mě bylo určující také poznání, že určité věci (týkající se třeba vztahů v rodině) nemohu řešit nenávistí. Cesta lásky je jediná možná a vyřeší víc než nenávist.

Jirka: Také se za nás vytrvale modlila Helena.

Brána: A jak jste se dostali do Braníku?

Jirka: Pozvala nás Lenka Kusáková, maminka Jany, která je shodou okolností mou spolupracovnicí,

na hru Má město dvanáct bran. Hrozně se nám to líbilo - jak se tam pořád něco dělo a jak to děti zjevně s nadšením prožívaly.

Lída: Když jsem pak zase chtěla jít do kostela, tak Jirka už nechtěl nikam jinam. Když se to dozvěděla Helena, tak si posteskla: "Pán Bůh má ale smysl pro humor! Člověk se za ně léta modlí a oni se pak stanou evangelíky!" My ale ty rozdíl tak nebereme.

Brána: Lído, vím, že učíš cizince češtinu a že jsi se tak setkala i s nějakými americkými misionáři. A že se na ně díváš docela kriticky.

Lída: Učím jednoho baptistického kazatele. Nejdříve jsem učila jednoho a teď učím dalšího. Náš vztah je profesionální. Většinou se s ním o víře nebavím, i když se mě z počátku pokoušel přesvědčit. Podle něj totiž věřící nejsem.

Jirka: Případá nám trochu luxus, aby tady měl byt, rodinu, kancelář a chodilo za ním pět lidí.

Lída: Misionářství v té podobě, jak ho vidím, podceňuje jednu věc. Totiž, že čtyřicet let se nám pořád něco slibovalo. Lidé už slovům nevěří. Ti Američané si neuvědomují, že slova zde a tam mají jiný význam. Snažila jsem se jim to vysvětlit, ale oni to neberou. Myslím si, že by bylo lépe, kdyby si vybrali nějakou konkrétní naši bolest a tam pomáhali. Třeba jako Sue Ryder pomohla s péčí o staré lidi. Oni si myslí, že budou házet do schránky lidem brožurky a lidé na to budou reagovat. Taková misijní činnost je mi protivná.

Brána: Když jste přišli do sboru, nebyli jste zklamaní, že se Vám nikdo nevěnoval?

Lída: Nám ta anonymita nijak nevadila. Rozhodně jsme zklamaní nebyli. Ostatně brzy za námi někdo přišel - byl to Saša Slabý, srdečně nás oslovila i Marta Drápalová a samozřejmě s námi mluvil i pan farář...

Brána: A co děcka, jak rychle to vzala za své?

Lída: Andulka hned. I když to trochu trvalo, než se to projevilo - je introvertní. Když jela poprvé na tábor - na Pecku, tak se musela vrátit o něco dřív. Když přijela, tak říkala: "Víš, já vím, že se asi rouhám, ale já jsem si přála, abych si tam zlomila nohu nebo něco a musela tam zůstat. To byl první tábor, kde na sebe lidi byli hodní." Menším holkám se pak na Pecce také moc líbilo. A čtvrtední hodiny pro děti s panem farářem byly taky velký zážitek.

Brána: Rád bych ještě porozuměl tomu, čím vás tak Machovec ve své knížce oslovil.

Jirka: Fascinovalo mě, že někdo může křesťanství pojmout jako něco svobodného a otevřeného. Dříve jsem si myslel, že jde o věrouku, kterou člověk buď přijme, nebo nepřijme, ale tady se předkládalo křesťanství jako něco, co se žije. Myslím, že s něčím podobným se setkal Florian, když si v Bloyovi přečetl, že do ráje nemusíme vstoupit až někdy v budoucnu, ale že do něj můžeme vstoupit hned okamžitě. Dřív jsem ostře vnímal to oddělení sakrálního od toho hloupého ucamraného života. Teď jsem zjistil, že to propojit lze. To mi připadá do dneška na křesťanství to nejdůležitější.

Brána: Myslím Jirko, že jsme se ještě nedotkli tvého profesionálního života. Naše čtenáře určitě bude zajímat, co jsi v poslední době vydal.

Jirka: Z hlediska tématu našeho rozhovoru je možná zajímavá moje zkušenost, jak je těžké odlišovat roli odbornou a pozici věřícího člověka. Napsal jsem takový komentář k Čapkově trilogii v edici Česká knižnice, ve kterém jsem poukázal na přítomnost určitých náboženských motivů. Myslím, že jsem v trilogii našel něco, čeho si jiní dosud nevšimli. Ten text ovšem vyprovokoval jednoho mladého kolegu k dosti dlouhé polemice nazvané "Čapkovo hledání Boha, nebo literatura?". Je

možné, že jsem se opravdu textu vzdálil - tak to ale v humanitních oborech je - člověk dává všanc sám sebe.

Lída: Měl bys přece taky zmínit, že jsi autorem poloviny tlusté bichle "Česká literatura od počátku k dnešku". To je vysokoškolská učebnice a spousta studentů se z ní připravuje.

Jirka: To ale lidi tak nezajímá. Mně jde o to vysvětlit, jak je těžké udržet svoji osobní pozici zcela mimo pojednávanou látku. Třeba o Patočkovi jsem slyšel, že byl římským katolíkem. Ale v jeho díle se to nikde neprojeví, ať už psal o filosofii obecně, anebo třeba o filosofii Komenského. Dokázal svoji osobnost dát do pozadí.

Brána: A co si myslíš o Václavu Černém?

Jirka: Určitě mi imponuje svou erudicí. Ale ta jeho pozice jediného spravedlivého mi nějak nesedí. V tomhle byl naprostý protiklad Patočky. Musím připustit, že v tomto směru se mi Patočka jeví jako větší osobnost.

Ale podívejte se třeba na takového Jaroslava Durycha. To byl vyhlášený "tridentský" integrální katolík. Ostře napadal Masaryka a duch První republiky a byl ochoten sympatizovat i s bolševiky, protože v nich viděl spojence. A přesto, když člověk čte Bloudění, tedy Větší valdštejnskou trilogii, tak s překvapením zjišťuje, že tam velikou roli hraje Komenského Labyrint a Ráj srdce. Najednou vidíte, že celé Bloudění je až překvapivě nadkonfesijní. Pravda umění jakoby z Durycha dokázala vytlačit toho nespravedlivého, zaujatého, militantního katolíka. Byl to opravdu hodně problematický člověk, ale jeho dílo po něm zůstane jako veliká věc.

Ví se, že Vančura byl z evangelické rodiny. Jednoho z jeho předků kvůli víře, které se nechtěl vzdát, připravili o majetek a vyhnali z rodného statku. Ale toho evangelického je na Vančurovi málo. Ony ty příhrádky o dílu člověka moc neříkají.

Těch evangelických autorů vlastně až tak moc není. To je zvláštní věc - katolicismus jakoby literáty přitahoval víc.

Brána: Míříme k závěru rozhovoru. Dovolte, abych se zeptal, k čemu teď s nadějí vzhlížíte?

Jirka: Vždycky jsme si říkali, že naděje má být stav ducha - důležitější než se upínat na konkrétní fakta, na to, co bude, je otevřenost v přítomnosti.

Lída: Vlastně si říkám, že mi nic nechybí. Já jsem strašně ráda, že přišla revoluce a že máme svobodu.

Jirka: No ale byl bych rád, kdyby se tak nešetřilo pozitivními zprávami. Třeba nedávno mě překvapilo, jak překrásně byla vojenská nemocnice na Hradisku v Olomouci znovu opravena na cisterciácký klášter. Ale o takových věcech se moc nepíše a nemluví.

Lída: Možná, že bych mohla říct, že s nadějí hledím na otevírání se křesťanství rozhovorům s jinými náboženstvími.

Brána: Proč ti to připadá důležité?

Lída: Připadá mi, že křesťanství se v dějinách často vyhraňovalo jako náboženství netolerantní a že je na místě tohle překonávat.

Jirka: Těch knížek, kde se píše, jak se vlastně míří k témuž, ale z různých stran, je spousta. Ale možná, že uděláme více, když budeme stát ve své vlastní tradici.

Za Bránu se ptal Aleš Drápal.

Seminář kurzů Alfa

V lednu jsem se mohla zúčastnit společně s bratry Janem Horálkem a Jiřím Matouškem Národního semináře kurzů Alfa. Na semináři se sešlo mnoho účastníků z různých míst naší republiky z 12 denominací.

Nedokážu asi dobře popsat skvělou atmosféru semináře, ale ráda bych alespoň stručně shrnula, co osobně považuji za důležité:

- Kurzy Alfa probíhají v současné době ve 136 zemích v mnoha křesťanských církvích a společenstvích.
- Alfa překračuje mnohé hranice: zemí, jazyků, denominací, hranice kulturní i sociální
- Alfa má sloužit tomu, aby lidé našli cestu k Pánu Ježíši, ne pro zvýšení vážnosti a velikosti našeho sboru a proto musíme přijmout i to, že lidé přijdou k nám na Alfě, ale pak třeba někteří odejdou do jiné církve.
- Kurzy Alfa je nutno opakovat, i když se zpočátku zdá, že výsledky nejsou úměrné vynaloženému úsilí.
- Alfa vyžaduje velké osobní nasazení organizátorů - a proto také potřebuje podporu mnoha dalších lidí ve sboru....

Zdá se Vám, že zrovna Vy na to nemáte? (čas, zdraví a sílu, peníze, Odvahu mluvit s lidmi....). Ale pomocí může někdy být třeba i jen balíček sušenek nebo slovo povzbuzení pro organizátory. A na některé z Vás možná Váš úkol v Alfě čeká - třeba až příští rok. Jedno však může udělat kdokoli z Vás a nemyslete si, že na tom až tak nezáleží! Modlitba za další kurz Alfa v našem sboru, za organizátory kurzu, za nové hosty - to je opravdu důležitý úkol.

Jitka Zvánovcová

(Poznámka redakce: tento příspěvek uveřejňujeme se zpožděním. Ale není zastaralý. Naopak je velice aktuální, protože další běh kurzu Alfa se připravuje.)

K čemu je dobré znát apokryfy

Možná už se vám někdy stalo, že jste s někým hovořili o křesťanství a o Ježíšovi, a najednou vám ten druhý poví - "ale co, já jsem stejně někde slyšel, že to byl všechno podvod! Ježíš opravdu nezemřel, i když vypadal jako mrtvý, protože ovládal nějakou holotropní techniku, a když ho sundali z kříže, tak se probral a utekl do Indie, a tam někde skončil jako potulný fakír."

Většinou stačí použít selský rozum, abychom na tyhle řeči nenaletěli. Stačí se zeptat - "A pamatuješ si ještě, kde ses to doslechl? Nebo jsi to někde četl? Kdo že to říká? A jaké předkládá důkazy?" S takovými "detaily" se totiž lidé většinou nezdržují, a tak se může stát, že v té chvíli debata skončí. Někdy to ale nestačí: může tu totiž zůstat rozpačitý dojem, že na tom něco může být... Ono se totiž právem říká, že není šprochu, aby na něm nebylo pravdy trochu: a proto bychom měli aspoň tu

trochu pravdy znát - a když už jsme křesťané, měli bychom vědět o počátcích křesťanství aspoň trochu víc než druzí. A tak se pomalu dostáváme k vlastnímu tématu tohoto zamyšlení - křesťanským či "novozákonním" apokryfům (necháváme zde stranou apokryfy "starozákonní", z nichž některé naleznete i v rozšířeném vydání Českého ekumenického překladu bible jakožto "deuterokanonické" spisy).

Apokryfy jsou spisy, které nebyly zařazeny mezi svaté a autoritativní texty, i když o to jejich tvůrci usilovali: třeba tím, že jim dali název "evangelium", nebo připsali jejich autorství některé známé biblické postavě (Evangelium Filipovo, Evangelium Nikodémovo, Skutky Pilátovy atd.). Nejstarší z nich mohly vzniknout už v 2. století po Kristu, ale vesměs jsou mladší než kanonické spisy Nového zákona. Kromě toho se v průběhu staletí vyvíjely a další neznámí tvůrci k nim přidávali další a další vyprávění (otázky copyrightu tehdy ještě nikoho nezajímaly). Hnacím motorem tohoto vývoje byl zájem a vkus čtenářů - a ten, jak můžeme snadno zjistit porovnáním textů, se mnohdy ani moc nelišil od průměrného diváka Novy. Krvavé historky, zázrační léčitelé, křížení z mrtvých pomocí magického jména, kouzelníci vznášející se ve vzduchu, lodě plující nadzvukovou rychlostí, mluvící lvi, psi nebo oslové, románová setkání ztracených příbuzných, ctnostné panny a vilní šlechtici, mučedníci, kterým neublíží oheň, voda ani dravá zvířata, zatímco jejich katani padají jako mouchy pod zázračnými zásahy nebeské moci... Stručně řečeno, za to, že církevní učitelé bránili šíření těchto textů (činili tak tenkrát především zbraněmi ducha, ne s pomocí inkvizice) a postupně ustavili kánon takový, jaký je, můžeme být jenom vděční. Stejně tak ovšem můžeme být vděční, že se z apokryfů přece jen něco dochovalo - to proto, abychom si obecnost rané církve příliš neidealizovali.

Vraťme se ale k našemu příteli, který nám vykládá o Ježíši - indickém fakírovi! Můžeme ho odbýt, že takovým řečem prostě nevěříme, protože jsme křesťané. Jistě, je to dobrá odpověď, a nemáme-li na debatu čas, je to tak pořád lepší než rozpačitě mlčet - ale přesvědčivé to moc není. Možná se dostaneme o něco dále, dovedeme-li odpovědět, že něco podobného napsal pan G. Messadié v knize o Ježíši, která před několika lety vzbudila jistý zájem, jenže, jak si vzpomínáme, to není kniha historická, ale román.

Chceme-li však stát ještě pevněji "v kramflecích", můžeme si zapamatovat i to, (1) že co se týče Indie, je s ní podle staré křesťanské tradice spojen apoštol Tomáš (Eusebios ve 4. stol. píše, že si ji vylosoval jako misijní oblast). Můžeme také vědět, (2) že podle docela jiných vyprávění, rozšířených v gnostických kruzích, byl Tomáš Ježíšovým duchovním dvojčetem a důvěrníkem, který zapsal jeho "tajné výroky" (prolog Tomášova evangelia z 2. stol.). A konečně, že je tu možná ve hře ještě jiná stará tradice, (3) podle které Ježíš zemřel pouze zdánlivě, tzv. doketismus. Můžeme se například našeho přítele zeptat, jestli ví, že jednou z hlavních opor této teorie je jedna jediná věta z Petrova evangelia (konec 2. století), kde se říká o ukřižovaném Ježíšovi: "On ale mlčel, jako by necítil žádnou bolest." Myslíš si, příteli, že tahle věta, i kdyby náhodou byla pravdivá, něco takového dokazuje? - A myslíš, že se ze všech tří informací dá poskládat cosi věrohodného? Nebude z toho spíš jenom guláš plný smyšlenek?

Jak vyžrát na moderní výmysly - to je tedy jeden z důvodů, proč se vůbec apokryfy zabývat. Není to však důvod jediný. Když si uvědomíme, jakým fantaziím mohli věřit křesťané prvních staletí, vede nás to k pokoře. Nedělejme si iluze o nich, ani o sobě, a buďme vděční, že pravá biblická zvěst si tím vším prorazila cestu.

Jan A. Dus, 23.3.2002

Více se můžete dozvědět v knihách *Neznámá evangelia. Novozákonní apokryfy I.* (uspořádali Jan A. Dus a Petr Pokorný, vydalo Centrum biblických studií, Praha, Vyšehrad 2001) a *Příběhy apoštolů. Novozákonní apokryfy II.* (připravuje se).

DOROSTOVÉ OKÉNKO

Velikonoční výprava

Ve dnech 28.3. - 1.4.2002 se uskutečnila výprava do Čími, což je vesnice nedaleko Slap. Přijely sem branické rodiny s malými dětmi, 8 členů dorostu a skupinka mládeže. Bydleli jsme v krásném obydlí, vyzdobeném námořnickými trofejemi (okolo schodiště lana, kotva, záchranné kruhy atd.). Objekt se skládal z několika budov, které byly na kraji lesa.

První den jsme se ubytovali. Byla tu možnost hrát kulečnick, ping-pong, k dispozici bylo i hřiště na volejbal a házenou. My dorostáci jsme spali v podkroví na matracích. Odpoledne jsme šli nakoupit potraviny.

V pátek byla hromadná brigáda v lese na odklizení pokácených stromů. Odpoledne jsme hráli hru "Hledání pozemků". Večer jsme četli z Bible Velkopáteční příběh a potom jsme šli ke kříži u lesa, kde jsme zapálili svíčky a zpívali písně.

V sobotu se konal celodenní výlet do Štěchovic do vodní elektrárny a na Slapy. Bylo to zajímavé a hezké (celou elektrárnu řídí jediný člověk!). Cestou zpátky nám ujel autobus a tak pro nás musela přijet dvě auta - Tomáš Bedrník a Michal Mazný.

Na Boží hod jsme měli společné bohoslužby s Večeří Páně, která se konala na louce. Netradičním způsobem se podával chleba a víno. Kázal Honza Horálek. Odpoledne se šily dorostové šátky a my hoši jsme šli na proutky a pletli pomlázky.

V pondělí ve 2 hodiny ráno jsme byli vzbuzeni kvůli noční hře v lese, do které se zapojila i mládež. Ráno jsme my hoši vyzbrojeni pomlážkami šli koledovat do Čími. Odpoledne jsme jeli autobusem do Prahy.

Moc se nám výprava líbila nejen proto, že bylo krásné jarní počasí, ale i proto že jsme mohli být spolu.

Marek Pospíšil

(Redakce: po bohoslužbách a přípravě na Večeří Páně vyšli přítomní na louku a postavili se do kruhu, jehož jednu část tvořili ti, kteří jeden druhému podávali chléb a víno, a druhou ti, jimž vedoucí dorostu vyprošovali požehnání. Vše za zpěvu písní při kytáře)

TÁBORY

Letní tábory 2002

A. Expedice Pecka 2002 - tábor pro starší děti

3. - 17. srpna 2002 - věk táborníků 10 - 15 let - spaní pod stany
vedoucí: Michal Jungmann

B. Lysá - tábor pro menší děti

3. - 17. srpna 2002 - věk táborníků 6 - 11 let - statek v obci Lysá
vedoucí: Míša Bedrníková

C.Vodácké tábory pro děti a mládež pořádané YMCA Braník

a) Belá, Váh, Orava - vodácké putování pro všechny od 16 let
29.6. - 6.7.2002

vedoucí: Marie Drápalová

b) Hron popáté aneb větší voda pro menší děti

6.7. - 21.7.2002 (možno jet na jeden týden od 6. nebo od 13.7.)

vedoucí: Tomáš bedrník, Jožka Sýkora

c) Dunajec - vodácké a pěší putování pro vodáky starší 16 let

17.7. - 29.7.2002

vedoucí: Jirka Matoušek

Krátkodobé tréninky:

- 4.5. - 8.5.2002 - Ploučnice - pro vodáky starší 15 let

vedoucí: Tomáš Bedrník a J. J. E. Zvánovec

- 12.5. a 26.5. vodácký rychlokurz pro začátečníky v Praze - Braníku

vedoucí: Tomáš Bedrník

- 17.5. - 19.5. tréninkové víkendovky aneb tábor nanečisto - Sázava a 31.5. - 2.6.

vedoucí: Tomáš Bedrník

Přihlášky a bližší informace v kostele

INFORMACE, VÝZVY, SDĚLENÍ, POZVÁNÍ

Seniorátní dny mládeže

se konají **26. - 28. dubna 2002** na evangelické faře v Brandýse nad Labem. 27.4. dopoledne bude Miloš Rejchrt hovořit na téma "Potřebuji k víře církev?"

Pochod pro Ježíše

Tradiční **Pochod pro Ježíše** se koná v sobotu **11. května 2002**. Sraz je ve 13,30 hod. na Staroměstském náměstí.

Pozvání do Obchůdku Jednoho světa

Po dvou letech "boje o razítko" byl opět otevřen OBCHUDEK JEDNOHO SVĚTA na Vinohradech v Korunní 60 (budova česko-bratrského sboru).

Provozuje jej obecně prospěšná společnost Jeden svět, v jejíž správní radě jsou zastoupeny čtyři pražské sbory ČCE: Jarov, Libeň, Salvátor a Vinohrady. Cílem společnosti je pomáhat chudým a postiženým lidem v rozvojových zemích (které jsme si zvykli označovat jako "třetí svět", ale kdo nám dal právo je takto označovat? Boží svět je jenom jeden) i u nás doma, tak, aby si mohli pomoci sami. Každý nákup i jediné věci, ať v obchůdku nebo na prodejních výstavkách, je už pomocí.

Ti, kdo obchůdek již navštívili, vědí, že voní doslova celým světem, protože tam najdete rukodělné výrobky z Latinské Ameriky, Dálného východu i z Afriky a nyní nově i práce z dílen Diakonie, z Domova stáří v Krabčicích, z dílen v utečeneckých táborech nebo ze stacionáře v Horním Bezděkově.

Přijďte se podívat do tohoto obchůdku, který má otevřeno ve všední dny od 15 do 18 hodin. Pravděpodobně neodoláte a něco si pro potěšení koupíte. Třeba vás okouzlí atmosféra tohoto místa nebo nadšení dobrovolnic, které se tam střídají za pultem a zatoužíte po tom, také si to vyzkoušet. Ale nečekejte za svou pomoc nějaký hmotný prospěch. Kromě toho, že je člověk v příjemném prostředí a dělá něco, čím může pomoci potřebným, nemá z toho vůbec nic. Většinou se stává sám sobě nejlepším zákazníkem a nosí domů spoustu krásných drobností, kterými pak obdarovává všechny známé a příbuzné.

Věra Lukášová

Den Země

Zveme všechny na
Den Země
v sobotu 20. dubna

Tradiční uvítání jara jako každoročně proběhne v Prokopském údolí. Pro malé i velké návštěvníky budou přichystány dvě desítky stanovišť, na kterých si mohou vyzkoušet práci s přírodními materiály, tvorbu výtvarného díla, ale i znalosti o přírodě a její ochraně. Turisté si mohou projít naučnou stezku Prokopským údolím. Na závěr plánujeme oběd a posezení u kávy. Sraz je v 9.30 na Smíchovském nádraží u zastávky autobusu 126.

Rodina Holých

BÁSEŇ

Zákonické lamentace

Irena Chlebounová

Nechtěné dítě, divný host
nezvaný král a samorost
co přitahuje trapasy

Chytit ho, zavřít do basy
je snad jediné řešení
pro tohle zvláštní stvoření
prodchnuté zbožnou drzostí
Mít možnost, hned ho vyhostí
nejlépe někam na Měsíc -
kolem něj zeď a nikde nic
co by moh' změnit v základech
Třeba by zkrotnul, ztratil dech
a pozbyl sílu k urážkám

Tam by moh' kázat - zcela sám
bez davu psanců za zády
bez zázraků a parády
bez svědků chtivých senzací
dál od řádu jenž rozvrací -
Jak svůdná je ta představa!
Jenomže on tu zůstává -
ten bastard, blázen, uprchlík
teď snáší rány, davu křik:
"Nechcem ho, není vůdce náš!
Náš člověk - to je Barabáš!"
Tak, teď jsi dohrál, chytráku!
Nebo další z tvých chytáků
se skrývá ve tvém "ADIE?"

Viděli jste ho - nežije!
A co se toho namluvil
z fanoušků malý hlouček zbyl
štkající tiše v soukromí
Proč tedy tolik ohromí
ta zpráva, že prý žije dál?
Nikdo z nás tohle nečekal
Snad proto jsme tak zděšeni
že tenhle chudák bez ceny
mohl být vážně Boží syn
a viní nás za hrůzný čin
jímž jsme ho chtěli umlčet
Proč nejsme o pár pátků zpět?

Proč neřekls nám na rovinu
že Hospodin chtěl ve svém Synu
dát šanci lidem ze světa
a že ta naše osvěta má v sobě vážné trhliny?
Ach, odpusť, kdož jsi bez viny
neházej po nás kamenem -
Chtěli jsme být tvým ramenem
pravicí, která váží hříchy
když ty jsi pro nás příliš tichý
My snažili se držet víru
Proč Ty sis vybral hnusnou díru
a zjevil se tam potají?
Proč jsme to my, kdo reptají?

(Přetištěno se souhlasem autorky - členky strašnického sboru ČCE)

[\[předchozí číslo\]](#) [\[jiné číslo\]](#)